Boer heeft weinig zicht op impact duurzaamheidsmaatregelen op bedrijf

Een weg met hobbels

Duurzaamheid is een moeilijk te definiëren begrip, zo bleek op het symposium 'Duurzame veehouderij, meerdere wegen naar Rome' in Beekbergen. Met de BedrijfsRoutePlanner van DLV heeft de boer weer een nieuw instrument in handen om zijn route naar duurzaamheid uit te stippelen.

tekst **Jorieke van Cappellen**

Wiebren van Stralen: 'Met dierrechten sla je duurzaamheidsontwikkelingen dood'

Marc Jansen: 'De consument heeft een eenzijdig beeld van duurzaamheid'

Het bedrijf duurzamer maken betekent vooral efficiënter omgaan met mineralen, aldus mest- en milieuspecialist bij LTO Wiebren van Stralen op het symposium 'Duurzame Veehouderij, meerdere wegen naar Rome' in Beekbergen. Het symposium voor veehouders was een gezamenlijk initiatief van het Centrum voor Landbouw en Milieu (CLM) en DLV.

'Er zijn in Nederland veel mensen die iets vinden van de melkveehouderij en daar moet je rekening mee houden als je boer wilt blijven.' In de nieuwe mestwetgeving wordt de duurzame omgang met mineralen beloond. 'Op termijn mogen bedrijven die aantoonbaar meer opbrengst halen, meer bemesten.' Van Stralen noemde dierrechten bangmakerij. 'Dierrechten komen er niet. Daarmee sla je duurzaamheidsontwikkelingen direct weer dood.'

Verlichting in de fabriek

Het begrip duurzaamheid bleek lastig te definiëren in Beekbergen. Marc Jansen, directeur van het Centraal Bureau Levensmiddelen (CBL) ging in op de eenzijdige perceptie van de consument van duurzaamheid. 'Duurzaamheid gaat nooit over de vrachtwagens die producten vervoeren of de verlichting in de fabriek. Het gaat altijd om de manier waarop iets geproduceerd is.' Om hun afzetmarkt veilig te stellen eisen foodconcerns steeds meer duurzaamheid van leveranciers. Jansen ziet toekomst voor duurzaam geproduceerd voedsel. Dit jaar steeg de consumentenbesteding voor duurzame zuivel 20 procent.

Geen idee van effect

Duurzaamheid gaat niet alleen om verantwoord antibioticagebruik of milieuregels, maar ook om economische duurzaamheid, aldus DLV-adviseur rundvee Harm Wientjes. 'In de praktijk nemen boeren echter nogal eens duurzaamheidsmaatregelen waarvan ze het effect op hun bedrijfsvoering niet kennen.' Met de BedrijfsRoutePlanner die DLV in Beekbergen presenteerde, krijgt een veehouder dat inzicht wel. Het programma is gebaseerd op milieukundige rekenmodellen van het CLM en gegevens van zestig bedrijven van het praktijknetwerk 'Keuzes duurzame veehouderij'. Door bedrijfskengetallen in te vullen kan een veehouder zien hoe zijn bedrijf scoort op acht duurzaamheidsthema's. 'We richten ons met de BedrijfsRoutePlanner op de bedrijven die al bewust met duurzaamheid bezig zijn', aldus Wientjes, die de wens uitsprak dat in 2015 1000 tot 2000 melkveehouders met de BedrijfsRoutePlanner werken. De grootste uitdaging in de uitwerking van de BedrijfsRoutePlanner noemde Wientjes het doorberekenen van extra genomen duurzaamheidsmaatregelen. Vanaf circa 750 deelnemers zijn deze simulatie-uitbreidingen mogelijk. Op de vraag of veehouders wel zitten te wachten op weer een nieuw systeem om duurzaamheid in kaart te brengen, antwoordde Wientjes: 'Het is een ondernemersmodel waarmee een veehouder in één oogopslag kan zien waar de sterktes en zwaktes op zijn bedrijf liggen.'

Geloofwaardigheid

Ook uit de slotdiscussie bleek dat er meerdere wegen naar duurzaamheid leiden. Volgens melkveehouder Barry Somers, die zijn ervaringen met de BedrijfsroutePlanner uit de doeken deed, moet duurzaamheid op een bedrijf wel in balans blijven. 'Deze zomer was het fosforgehalte in het rantsoen zo laag dat koeien moeilijker in de benen kwamen na afkalven. We moeten ook niet doorslaan.' Wiebren van Stralen waarschuwde om niet te krampachtig te zoeken naar vastomlijnde issues over duurzaamheid. 'Wat vandaag belangrijk is, is morgen weer anders. Verduurzaming staat of valt met geloofwaardigheid. Zeggen dat je duurzaam bent is niet voldoende, je moet het ook kunnen staven met cijfers.' Het verhaal achter de cijfers is echter net zo belangrijk, aldus een veehouder. 'Wij vinden een koe die 100.000 liter melk heeft gegeven duurzaam. Maar vertel de consument ook hoe je dit bereikt hebt. Anders kan zo'n hoog getal juist verkeerd uitpakken.' |